

Ala-Satakunnan Ympäristöseura - Wanhan Apteekin puutarha

HANKESUUNNITELMA

Hankkeen toteuttaja

Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry on perustettu vuonna 1980 ja se on Suomen Luonnonsuojeluliiton Satakunnan piirin paikallisyhdistys. Ympäristöseura toimii Euran, Säkyvän ja Köyliön kuntien alueella ja yhdistyksellä on tällä hetkellä yli 130 jäsentä.

Yhdistys pyrkii lisäämään toiminta- alueensa asukkaiden kiinnostusta luontoon ja halukkuutta toimia sen puolesta, vaalia luonnon monimuotoisuutta ja maisemallisia arvoja, edistää kestävyttä luonnonvarojen käytössä ja estää ympäristön pilaamista sekä esittää vaihtoehtoja aineellisen kulutuksen kasvuun perustuvalla yhteiskunnalle ja elämäntavalle.

Ala-Satakunnan Ympäristöseuran keskeisenä tehtävänä on edistää vapaaehtoista luonnon- ja ympäristönsuojelutyötä omalla toiminta-alueellaan, antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita viranomaisille ja yhteisöille omaan toimialaansa liittyvissä asioissa sekä kouluttaa, valistaa ja tiedottaa luonto- ja ympäristöasioista. Yhdistys järjestää joka vuosi erilaisia paikalliseen luontoon ja ympäristöön liittyviä luento- ja esitelmätilaisuuksia. Tiedottamisen ja kouluttamisen lisäksi yhdistys järjestää ympäri vuoden erilaisia, kaikenikäisille suunnattuja luontoretkiä, joiden tarkoituksena on elvyttää luontoharrastusta, -tietämystä ja lajintuntemusta.

Alueen kuvaus

Hankkeen toimenpiteiden kohteena on Kiukaisten Eurakoskella sijaitseva vanhan apteekin puutarha-alue (kartat liitteenä). Alue on keskeisellä paikalla, Lähivakuutuksen rakennuksen takana ja rajoittuu toiselta sivultaan Eurajokeen. Alue on Lännen Lähivakuutuksen omistuksessa ja Ala-Satakunnan Ympäristöseura on tehnyt siitä viisivuotisen kunnostus- ja hoitosopimuksen alueen omistajan kanssa.

Alue on puistomaista, kaunista jokirantamaisemaa, jossa kasvaa vanhoja puita ja perinnekasveja. Joen rannassa kulkee polku, jota paikalliset asukkaat käyttävät. Alue on ollut vuosia hoitamattomana ja on tällä hetkellä pahasti ruohottunut, mutta reippaalla kunnostuksella ja asianmukaisilla hoitotoimenpiteillä puutarha- ja perinnekasvit sekä niiden maassa uinuvat vanhat siemenpankit saavat kasvutilaa ja lajimäärä vanhassa puutarhassa kasvaa. Samalla polkua käyttävät ohikulkijat ja kuntoilijat saavat lisää tutkittavaa ja iloa silmälle.

Hankkeen kuvaus ja tarpeellisuus

Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry päätti ryhtyä Wanhan Apteekin Puutarha-hankkeeseen, koska se palvelee yhdistyksen tarkoitusta ja tehtäviä edistämällä luonnon monimuotoisuutta, maisemallisia arvoja ja lisäämällä alueen asukkaiden luonto- ja lajitietämystä.

Wanhan Apteekin puutarha- hankkeessa puutarha-alue raivataan ja kunnostetaan niin, että siellä pääsee helposti liikkumaan. Kun perinnekasvien elintilaa vievää ruoho- ja heinäkasvustoa poistetaan, pääsevät vanhat kasvit esiin. Kasveja kartoitetaan pitkin kasvukautta ja lajit dokumentoidaan. Hankkeessa teetetään kasvitauluja, joilla kasvit merkitään kasvupaikoilleen sekä yksi isompi puutarha-alueen info-tila. Taulussa on kasvin kuvan lisäksi lajin tieteellinen nimi, levinneisyys sekä tietoa kasvin ominaisuuksista ja käytöstä. Apteekin puutarhasta on siis tarkoitus tulla Eurakosken pieni ”perinnekasvitieteellinen” puutarha. Puutarhaan hankitaan tai valmistetaan myös muutama penkki, joihin puiston käyttäjät voivat istahtaa ihastelemaan kaunista jokimaisemaa ja tutustumaan kasveihin. Lisäksi kulku alueelle viitoitetaan.

Eurakoski on entisen Kiukaisten kunnan keskusta. Se on jäänyt Kiukaisten alueen kehittämis- ja investointihankkeissa vähälle huomiolle siitä huolimatta, että Eurakosken alueen teollisuushistoria on hyvin merkittävä ja taajaman läpi kulkeva Eurajoki ja sen ranta-alueet ovat kauniita. Wanhan Apteekin Puutarha-hankkeen tarkoitus on edistää Eurakosken alueen asukkaiden viihtyvyyttä, tuoda esille alueen paikallishistoriaa ja kulttuuria, lisätä tietoa vanhoista kasveista ja niiden käytöstä, lisätä lajintuntemusta ja näin ollen lisätä myös ihmisten arvostusta omaa asuinympäristöään ja sen lähistoriaa kohtaan.

Apteekin puutarhan kasvilajitauluista voivat myös koululaiset, päiväkotilaiset ja luontokerholaiset käydä oppimassa perinnekasvitietoutta. Kiukaisten alueella on myös paljon yhdistyksiä, jotka varmasti voisivat järjestää tulevaisuudessa puutarhassa jonkun pienimuotoisen tapahtuman. Näin Apteekin puutarha edistää Eurakosken alueella myös yhteisöllisyyttä ja oppimista.

Hankkeesta tiedotetaan Ala-Satakunnan ympäristöseuran omilla kotisivuilla. Hankkeesta informoidaan myös paikallista lehdistöä, ja lisäksi hankkeen valmistuttua lähetetään alueen yhdistyksille, kouluille ja päiväkodeille tiedote puistosta ja sen käyttömahdollisuuksista.

Hankkeen toimenpiteet ja kustannukset

Toimenpiteet:

Toukokuu 2012- Heinäkuu 2012

Puutarha-alueen raivaus

Kasvien kartoitusta useasti, lajien merkitseminen

Kasveista kertovat opastaulut paikoilleen sitä mukaan, kun lajeja löydetään

Elokuu 2012 - Syyskuu 2012

Kasvien kartoitus jatkuu

Alueen niitto

Syyskuu 2012-Maaliskuu 2013

Kasvien kartoitusta syksyllä

Penkkien teko ja kiinnittäminen paikoilleen

Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry on tehnyt tammikuussa 2012 alueesta yksityiskohtaisemman hoitosuunnitelman, joka on tämän hankesuunnitelman liitteenä.

Kustannukset:

Opastetaulut 1700,00 €

Penkit 200,00 €

Viitat 100,00 €

Hankkeen kustannukset yhteensä: 2000,00 € (sis. alv 23%)

Josta Luontosampo-hanketukea 60% = 1200,00 €

Omarahoitusosuus 800,00 €

Josta talkootyötä (raivaus, niitto, jätteen poisto alueelta, taulujen tekstien, kuvien ja kartan laatiminen sekä taulujen pystytys) 60 h = 600,00 €

Hankkeen yksityisrahoitus on 200,00 €, jonka yhdistys maksaa itse. Osuus maksetaan Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry:n vuosittaisista jäsenmaksutuotoista.

Päiväys

Allekirjoitus ja nimenselvennys